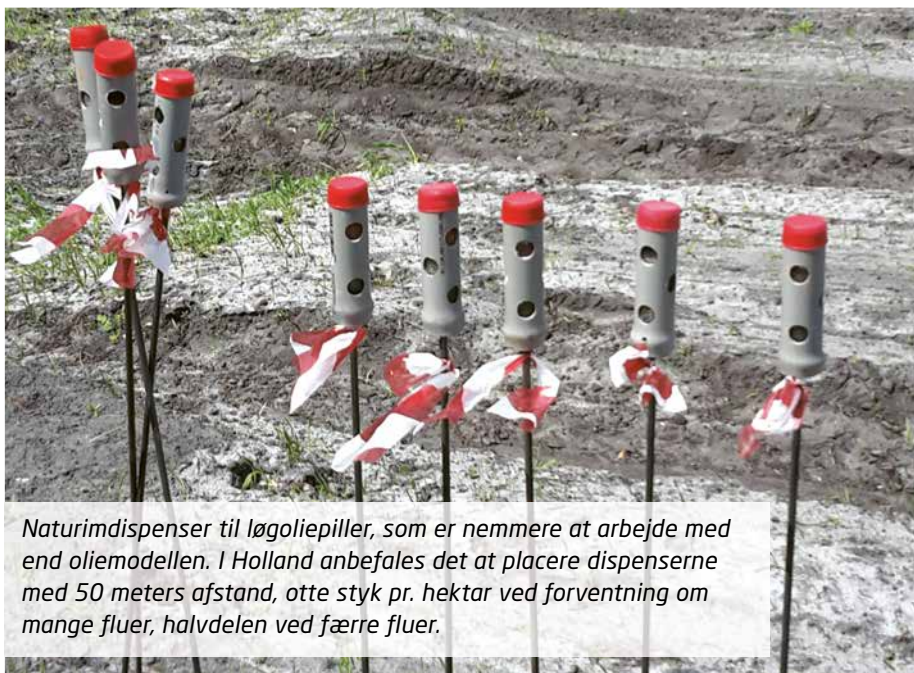

✍ Pernille M.B. Kynde, GartneriRådgivningen A/S, pbk@seges.dk

📷 Pernille M.B. Kynde

Gamle husråd holder ikke altid

Forsøg med løgolie til at holde gulerodsfluerne væk fra gulerødderne for dermed at undgå skader af gulerodsfluens larver viste, at løgolie ikke virker efter hensigten

Naturimdispenser til løgoliepiller, som er nemmere at arbejde med end oliemodellen. I Holland anbefales det at placere dispenserne med 50 meters afstand, otte styk pr. hektar ved forventning om mange fluer, halvdelen ved færre fluer.

Et gammelt husråd lyder, at man skal dyrke løg ved siden af gulerødder for at holde gulerodsfluerne væk. Den stærke løglugt skulle overdøve gulerodstoppens duft, således at gulerodsfluerne ikke kan finde frem til gulerødderne. På den måde skulle man kunne undgå skader af gulerodsfluens larver på rødderne. GartneriRådgivningen A/S har i to år afprøvet effekten af løgolie udsat i dispensere i gulerodsmarken men fandt ikke nogen tydelig effekt.

Med og uden løgolie

Forsøgene i 2016 var opstillet i en mark på Lammefjorden, fire marker i Vestjylland og to marker omkring Aarhus. Markerne blev inddelt i tre: en del med dispenser Naturim

til løgoliepiller, en del uden løgolie som kontrol og mellem de to en del (midterparcellen) uden løgolie for at kunne vurdere effekten af løgolie i stigende afstand fra dispenserne. Flyvningen af gulerodsfluerne blev fulgt i parcellen med løgolie og kontrolparcellen ved hjælp af orangegule limplader. Skaderne blev opgjort i alle tre dele for at vurdere effekten med og uden løgolie samt effekten i stigende afstand fra løgolien.

Nærmere tilfældighed end effekt

Der var stor forskel i effekt i de forskellige forsøgsmarker. Efter 1. generationsflyvningerne i sommergulerødderne blev hypotesen om, at løgolie holder gulerodsfluerne væk, ikke bekræftet. Her viste det nærmere modsat effekt, at der var flere skader i løgolie- og midterparcellen end i kontrol-parcellen. I de halmdækkede gulerødder var der tendens til effekt af løgolien i to ud af fire marker. En enkelt mark viste modsat resultat, og en sidste mark viste færrest skader i midterparcellen.

Hypotesen om at jo større afstand fra løgolien, jo flere skader, blev heller ikke bekræftet i nogle af forsøgene. I nogle marker var der endda flest eller færrest skader i midterparcellen frem for både i kontrol og løgolieparcel.

I alle forsøgsmarker var opsat orangegule limplader til at registrere mængden af fluer i marken i de forskellige parceller. Der var oftest sammenhæng mellem antal fluer på limpladerne og skaden på gulerødderne, men i et enkelt forsøg et helt modsat resultat. Forsøgene viste tydeligt, at jo flere fluer, jo flere skader generelt i marken.

Resultater fra 2015

Forsøg i 2015 i fire marker i Midtjylland viste en tendens til, at løgolien virkede, men ikke noget sikkert resultat. Der blev testet to typer løgolie, en flydende (Agrifim) og en i piller (Naturim). Der kunne ikke konstateres forskel i effekt af de to typer.

Det virker i Holland

Der er dog stadig lys for enden af tunnelen for løgolien, for i Holland ser de effekt. Her fandt man, at løgolien reducerede angrebet fra gulerodsfluen med statistisk sikkerhed. Altså, at gulerødder mere end 200 meter fra løgolien var kraftigere angrebet end gulerødder tættere på løgolieparcellen. Der var et gennemsnitsfald i angreb på 0,03 procent angreb pr. meter væk fra

Kræver godkendelse i Danmark

Løgolie må anvendes i økologisk produktion som repellent men er ikke godkendt til brug i Danmark og må derfor ikke benyttes. GartneriRådgivningen A/S har fået en speciel forsøgstilladelse til at gennemføre forsøget. For at der kan arbejdes videre på en godkendelse af løgolien til brug mod gulerodsfluen, kræver det yderligere positive resultater.

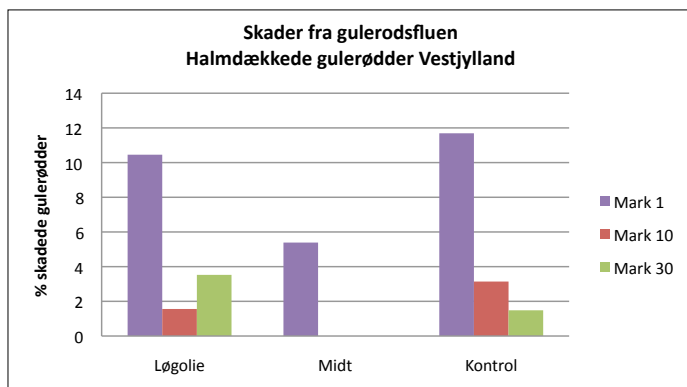

Agrifim-dispenser til flydende løgolie.

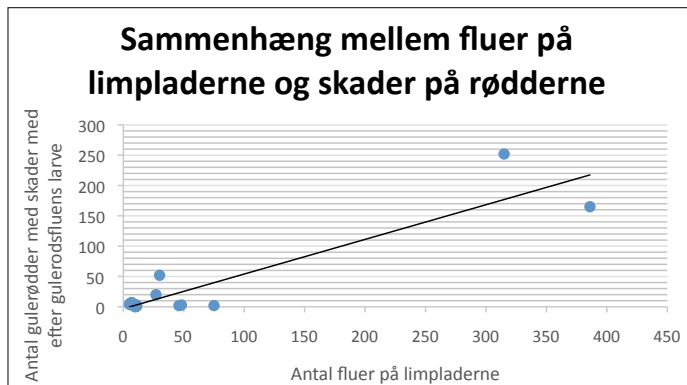
Projektet er støttet af Promille-afgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

løgolien. De fandt også, at i marker med mere end en procent angreb, reducerede løgolie skaderne med mere end 50 procent.

Desværre har vi ikke kunnet finde ud af, hvorfor de ser en effekt i Holland, mens vi ikke har effekt i Danmark. Forsøgsdesignet er det samme, så der burde ikke være forskel. I en enkelt mark på Lammefjorden kan der have været størst indflyvning i løgolieområdet, da det ikke var muligt at ensrette kontrolparcel og løgolieparcel i denne mark, men alle andre marker i forsøget har haft ens forhold i parcellerne. Resultaterne fra forsøget viste ikke entydig effekt af løgolie over for gulerodsfluer og skader på rødderne. Derfor lægges forsøget på hylden i hvert fald i 2017. ■

Figur 1. Skader efter gulerodsfluens larver i halmdækkede gulerødder gjort op i januar og ultimo februar (Aarhus) 2017.

Figur 2. Sammenhæng mellem fluer på limpladerne og skader på rødderne.

Annemarie Bisgaard Van Tuijl

Gemmested til gavnlige insekter

Nyttedyr har behov for skjulesteder, som frugtavlere selv kan hjælpe med at etablere i træerne

Nyttedyr har behov for gemmesteder og overvintringssteder af hensyn til både opformering og overlevelse. Det har fået et hollandsk firma til at importere og distribuere et produkt, der består af bundter af korte tonkinstokke. Bundterne skal fungere som beboelse, lige som man kender det fra de større insekthoteller, der har været på markedet og i plantagerne i en del år.

Ørentviste med flere

Firmaet nævner, at bundterne for eksempel kan bruges af de nataktive ørentviste, der spiser både pærebladlopper, spindemideæg samt blad- og blodlus. Ørentvisterne kan skjule sig i tonkinstokkene i dagtimerne i stedet for at skjule sig mellem klynger af frugter, hvor de ofte sviner frugten til. Andre eksempler er guldøjelærver, edderkopper og mariehøns, der kan søge ind i hulrummene om efteråret med henblik på overvintring.

Robust snøret sammen

De små bundter af tonkinstokke, der er robust snøret sammen med metaltråd boret gennem hver tonkinstok, placeres i træerne i vandret position, så der ikke kommer vand i dem. Bundterne kan for eksempel snøres fast til en pæl. Der er omkring 30 indgangshuller både i og mellem stokkene, hvor nyttedyrene kan skjule sig. Firmaet anbefaler at etablere 250-500 bundter pr. hektar frugtplantage. ■